

Atvinnu- og nýsköpunarráðuneytið
Skúlagötu 4
101 REYKJAVÍK
postur@anr.is

Reykjavík, 01.11.2019
Tilvísun vor: M-2019-267 / 00.11

Efni: Drög að reglugerð um raforkuviðskipti og mælingar – S-213/2019

Vísað er til máls nr. S-213/2019 í Samráðsgátt stjórnvalda: *Drög að reglugerð um raforkuviðskipti og mælingar*. Landsvirkjun hefur kynnt sér drögin og vill koma á framfæri nokkrum ábendingum og athugasemdum við þau.

Reglugerð um raforkuviðskipti og mælingar var sett árið 2004 og hafa litlar breytingar verið gerðar á henni. Frá þeim tíma hafa orðið miklar breytingar á raforkulögum og viðskiptum með rafmagn og því tímabært að endurskoða reglugerðina. Breytingum á reglugerðinni er ætlað að stuðla að aukinni samkeppni á raforkumarkaði. Þær munu m.a. tryggja notendum aukinn rétt til að velja af hvaða sölufyrirtæki raforka er keypt og gera þeim auðveldara að skipta um orkusala. Samhliða eru lagðar auknar skyldur á raforkufyrirtækin. Að mati Landsvirkjunar er mikilvægt er að leitast sé við að skilja á milli samkeppnis- og sérleyfisstarfsemi og tryggt að um samninga milli notenda og sölufyrirtækja gildi trúnaður og að viðskiptahagsmunir séu tryggðir og með þeim hætti stuðlað að aukinni samkeppni í greininni.

Í drögunum er í sumum tilvikum óljóst hvort ákvæðin eigi bæði við um kaup almennra notenda og stórnotenda og hvetur Landsvirkjun til þess að ráðuneytið fari yfir drögin hvað þetta varðar, með það fyrir augum að koma í veg óvissu, óskýrleika eða óþarfa ágreining. Að mati Landsvirkjunar gæti það til dæmis verið til bóta að skipta grein 7 upp í tvær aðskildar greinar þar sem önnur tæki til viðskipta við almenna notendur og hin við stórnotendur.

Í drögunum er lítið fjallað um viðskipti milli sölufyrirtækja en þau teldust líklega til viðskipti við stórnotendur.

Í reglugerðardrögunum er að finna hugtakið raforkusali sem er ekki skilgreint. Í lögnum er stuðst við hugtakið sölufyrirtæki sem geta bæði starfað í heildsölu eða í smásölu. Það þarf að vera skýrt að sölufyrirtæki geti afmarkað þann markað sem það starfar á (heildsölu/smásölu) þannig að ekki komi til ágreinings um skyldur þess til að taka notendur sem ekki rúmast innan þeirra marka í viðskipti enda sé jafnræðis gætt. Landsvirkjun hefur til dæmis selt til stórnotenda og sölufyrirtækja sem selja áfram til almennra notenda. Landsvirkjun hefur hins vegar ekki selt beint til almennra notenda. Miðað við núverandi texta draganna er óljóst hvort að sú skylda hvíl á Landsvirkjun að stofna til viðskipta við almennan notanda í smásölu, sé þess óskað. Umrædd ákvæði þarfnað því frekari skoðunar.

Í drögunum er lögð til skilgreining á þjónustuveitanda. Ljóst er að aðilar sem falla undir skilgreininguna munu gegna stóru hlutverki við orkuskipti, en Landsvirkjun vekur athygli á að þjónustuveitendur eru afar mismunandi. Í sumum tilvikum er sölufyrirtæki jafnframt þjónustuveitandi og þá þarf að gera skýran greinarmun á skyldum viðkomandi aðila.

Þjónustan sem þeir veita getur jafnframt verið mjög ólík. Fara þarf vel yfir drögin með tilliti til þessa. Einnig þarf að fjalla um skyldur þjónustuveitenda, sem og hvort að þjónustuveitendur geti talist til stórnottenda. Jafnframt þarf að taka afstöðu til þess hvort þjónustuveitandi geti verið aðili að raforkumarkaði.

Hér á eftir fara athugasemdir og ábendingar sem Landsvirkjun vill koma á framfæri varðandi einstakar greinar:

2. gr. Skilgreiningar

Lagt er til að í skilgreiningu á „*Hleðslustöð*“ verði skipt út orðinu „*ökutæki*“ og í stað komi „*farartæki*“. Hafnir munu væntanlega í auknum mæli bjóða bátum og skipum slíka þjónustu.

Lagt er til að í stað skilgreiningar á „*Rafknúið ökutæki*“ komi „*Rafknúið farartæki*“ og texta skilgreiningar breytt í samræmi við það.

Landsvirkjun er ljóst að „*Stórnottandi*“ er skilgreindur í raforkulögum og sú skilgreining er eðlilega óbreytt í drögunum. Við næstu endurskoðun raforkulaga er mikilvægt að taka þessa skilgreiningu til endurskoðunar. Núverandi skilgreining á stórnottenda fækkar í þeim hópi sem vinna að því að þróa fjölbreytt verðmætaskapandi orkutengd verkefni um allt land. Þetta á sérstaklega við verkefni í nýrri greinum sem nýta sér hátækni og nýsköpun svo sem fullkomin gagnaver, örþörungaráækt, innlend eldsneytisframleiðsla og fleira. Slík fyrirtæki þjóna gjarnan kvíkum mörkuðum þar sem eftirspurn getur breyst fljótt auk þess sem þau eru oft að innleiða nýstárlega hönnun og framleiðslutækni sem tekur tíma að koma í fullan rekstur. Með því að lækka lágmarks afl og orkunotkun stórnottenda og lengja þann tíma sem verkefni hafa til þess að ná lágmarkinu mætti auka líkur á því Ísland komi til greina sem staðsetning fyrir spennandi orkutengd verkefni í framtíðinni.

Landsvirkjun leggur til að bætt verði við upptalningu í 2. málslíð skilgreiningu á „*þjónustuveitanda*“ og hún hljóði: „*þjónustuveitandi: Aðili sem veitir almennum notanda aðgang að raffangi til notkunar raforku innan sinnar fasteignar eða umráðasvæðis og hefur milligöngu um öflun raforku frá sölu fyrirtæki sem tengist nýtingu aðstöðunnar. Dæmi um þjónustuveitendur raforku: tjaldstæði, frístundabyggð, fjöleignarhús, hafnir, þjónustukjarnar, iðjuver og iðngarðar.*“

5. gr. Skyldur flutningsfyrirtækisins

Í drögunum hefur verið felldur út töluliður 4 í 2. mgr. 5. gr. gildandi reglugerðar sem kveður á um að flutningsfyrirtækið skuli annast uppgjör jöfnunarorku. Það er vissulega í verkahring Landsnets að annast uppgjör jöfnunarorku og er það nánar útfært í Netmála Landsnets 3B. Landsvirkjun telur eigi að síður mikilvægt að halda þessu ákvæði óbreyttu í nýrri reglugerð.

6. gr. Skyldur dreififyrirtækja

Lagt er til að í 1. tl. 2. mgr. verði bætt við „*eða sölu*“ á eftir orðunum „*samning um kaup*“, þannig hefjist tl.: „*tengja alla sem eftir því sækjast við dreifikerfið, enda hafi þeir gildan samning um kaup eða sölu á raforku, ...*“.

7. gr. Upphaf raforkuviðskipta, skipti á sölu fyrirtæki og færsla á neysluveitu

Hér að fram hefur verið bent á mikilvægi þess að gera greinarmun varðandi viðskipti við almennan notenda og stórnottanda og fleiri atriði sem þurfa að vera skýr í reglugerðinni. Auk þess vill Landsvirkjun benda á eftifarandi.

Í reglugerðardrögunum kemur fram að raforkusala ber að gera samning við almennan notenda sem óskar eftir viðskiptum við hann. Í drögunum er ekki að finna skilgreiningu á

hugtakinu „raforkusali“. Í raforkulögum er ekki stuðst við hugtakið raforkusali heldur sölufyrirtæki, sem er skilgreint sem fyrirtæki sem selur raforku eða annast raforkuviðskipti, hvort sem er í heildsölu eða smásölu. Mikilvægt er að skýrt komi fram að sú skylda raforkusala sem innleidd er í 7. gr. reglugerðar falli ekki á sölufyrirtæki sem starfa eingöngu á markaði fyrir stórnottendur eða í heildsölu. Miðað við núverandi texta reglugerðardraganna er óljóst hvort að sú skylda hvíl á Landsvirkjun að stofna til viðskipta við almennan notanda í smásölu, sé þess óskað. Umrædd ákvæði þarfast því frekari skoðunar. Í lokamálslið 1. mgr. segir „Stórnottandi og sölufyrirtæki gera ávallt með sér sérsamning“. Landsvirkjun leggur til að við málsliðinn verði bætt: „*slíkur samningur má vera á rafrænu formi*“.

Í 3. ml., 7. mgr. 7. gr. kemur fram að „... *sölufyrirtæki sendir dreifiveitu af samningnum*“. Landsvirkjun telur það á mjög gráu svæði út frá samkeppni á markaði, viðskiptahagsmunum og öðru að sölufyrirtæki sé gert skylt að senda rafmagnssamning með þessum hætti og upplýsa þar með um ákvæði hans. Í öllum tilvikum þarf að undanskilja samninga sölufyrirtækja við stærri iðnaðarfyrirtæki.

Áður hefur verið bent á að sölufyrirtæki getur jafnframt verið þjónustuveitandi. Það þarf að vera skýrt að ákvæði í þessari grein tekur ekki til starfsemi þess sem þjónustuveitanda.

8. gr. Þjónustuveitandi raforku

Í greininni koma ekki fram skyldur þjónustuveitanda við almenna notendur sem fá aðgang að raffangi hans með sama hætti og í 4., 5. og 6. gr. Úr þessu þyrfti að bæta. Landsvirkjun leggur jafnframt til að skýrt komi fram hvort að þjónustuveitandi geti talist stórnottandi eða ekki í skilningi raforkulaga. Sömuleiðis þyrfti að taka afstöðu til þess hvort þjónustuveitandi geti verið aðila að raforkumarkaði.

Að lokum, Landsvirkjun fagnar endurskoðun á reglugerð um raforkuviðskipti og þakkar tækifæri til að koma á framfæri ábendingum á vinnslustigi. Mikilvægt er að ný reglugerð endurspegli breytingar í viðskiptum með raforku, stuðli að nýsköpun og auðveldi orkuskipti. Landsvirkjun er reiðubúin til að skýra framangreindar ábendingar og aðstoða ráðuneytið ef eftir því verður leitað.

Virðingarfyllst,

Stefánia G. Halldórsdóttir,
framkvæmdastjóri

Geir Arnar Marelsson,
lögfræðingur